

DIREKTIVA 2004/51/EZ EUROPSKOGA PARLAMENTA I VIJEĆA

od 29. travnja 2004.

kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva Vijeća 91/440/EEZ o razvoju željeznica
Zajednice

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak
71. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,¹

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskoga i socijalnoga odbora,²

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija,³

djelujući u skladu s postupkom predviđenim u članku 251. Ugovora,⁴ s obzirom na
zajednički tekst koji je odobrio Odbor za mirenje 23. ožujka 2004.,

budući da:

(1) Direktiva Vijeća 91/440/EEZ od 29. srpnja 1991.⁵ propisuje da registrirana
željeznička poduzeća dobivaju pravo na pristup Transeuropskoj mreži teretnih
vlakova, a najkasnije od 2008., čitavoj međunarodnoj mreži za usluge željezničkog
prijevoza tereta.

(2) Proširenje tih pristupnih prava na međunarodnu mrežu za usluge željezničkog
prijevoza tereta, s početkom od 1. siječnja 2006., trebalo bi dovesti do većih dobitaka
od očekivanih u smislu izmjena modaliteta i razvoja međunarodne mreže teretnih
vlakova.

(3) Proširenje tih prava na sve vrste željezničkog prijevoza tereta s početkom od 1.
siječnja 2007., u skladu s načelom slobode pružanja usluga, povećalo bi učinkovitost
željezničkog prometa u odnosu na druga prijevozna sredstva. Ono bi također olakšalo
održiv promet između i unutar država članica, na način da bi potaklo konkurentnost i
omogućilo dolazak novog kapitala i poduzeća.

¹ SL C 291 E, 26.11.2002., str. 1.

² SL C 61, 14.3.2003., str. 131.

³ SL C 66, 19.3.2003., str. 5.

⁴ Mišljenje Europskoga parlamenta od 14. siječnja 2003. (SL C 38 E, 12.2.2004., str. 89.), Zajedničko
stajalište Vijeća od 26. lipnja 2003. (SL C 270 E, 11.11.2003., str. 1.) i Stajalište Europskoga
parlamenta od 23. listopada 2003. (još neobjavljeno u Službenom listu).
Zakonodavna Rezolucija od 22. travnja 2004. i Odluka Vijeća od 26. travnja 2004.

⁵ SL L 237, 24.8.1991., str. 25. Direktiva kako je zadnji put izmijenjena i dopunjena Direktivom
2001/12/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća (SL L 75, 15.3.2001., str. 1.).

(4) Ova je Direktiva dio sveobuhvatnih mjera najavljenih u Bijeloj knjizi o prometnoj politici koje uključuju Direktivu 2004/49/EZ o sigurnosti željeznica Zajednice (Direktiva o sigurnosti željeznice)¹, Direktivu 2004/50/EZ kojom se izmjenjuju i dopunjuju Direktive o interoperabilnosti² i Uredbu (EZ-a) br. 881/2004 kojom se uspostavlja Europska agencija za željeznice (Uredba o Agenciji)³. Ovaj skup mjera, obično nazivan „drugi željeznički paket“, usvojen je kako bi se dalje razvijao pravni okvir Zajednice u području željeznica kako je utvrđen Direktivama 2001/12/EZ⁴, 2001/13/EZ⁵ i 2001/14/EZ⁶ a koje se nazivaju „prvi željeznički paket“. Kako bi se upotpunio pravni okvir i radilo na ostvarivanju integriranog europskog željezničkog prostora, Komisija je 3. ožujka 2004. predložila treći paket mjera koje će dodatno doprinijeti ciljevima ove Direktive. Ovaj predloženi treći korak tiče se izdavanja dozvola vozačima vlakova, kakvoće usluge u željezničkom teretnom prometu, prava putnika u međunarodnom željezničkom prometu i otvaranja tržišta za usluge međunarodnog željezničkog prijevoza putnika. Europski parlament je još u listopadu 2003. glasovao u ovom zakonodavnom postupku o izmjeni čiji je cilj bio otvaranje tržišta za sve usluge putničkog prijevoza do 2008. Europski parlament i Vijeće su odlučili pomno istražiti treći paket mjera. Vezano uz otvaranje tržišta za usluge međunarodnog prijevoza putnika, datum koji je predložila Komisija, godinu 2010., treba uzeti u obzir kao cilj kako bi se svi prijevoznici mogli pripremiti na odgovarajući način.

(5) Komisija bi trebala proučiti najnoviju situaciju u prometu, sigurnosti, radnim uvjetima i stanju kod prijevoznika i donijeti, do 1. siječnja 2006., izvješće o toj situaciji uz, gdje je to primjenjivo, nove prijedloge koji bi dali temelje za najbolje moguće uvjete gospodarstvima država članica, za željeznička poduzeća i njihove zaposlenike te za sve korisnike željeznica.

(6) Usluge željezničkog prijevoza tereta nude znatne mogućnosti za stvaranje novih usluga prijevoza i unapređenje postojećih na nacionalnoj i na europskoj razini.

(7) Kako bi bio u potpunosti konkurentan, željeznički prijevoz tereta sve više zahtijeva da se omoguće sveobuhvatne usluge, uključujući promet između i unutar država članica.

(8) Budući da je sigurnost u željezničkom prometu uređena Direktivom 2004/49/EZ koja je dio novog usklađenog pravnog okvira Zajednice za sektor željezničkog prometa, odredbe o sigurnosti sadržane u Direktivi 91/440/EEZ treba ukinuti.

(9) Direktivu 91/440/EEZ je stoga potrebno u skladu s tim izmijeniti i dopuniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

¹ Vidjeti stranicu 16. ovoga Službenog lista.

² Vidjeti stranicu 40. ovoga Službenog lista.

³ Vidjeti stranicu 3. ovoga Službenog lista.

⁴ SL L 75, 15.3.2001., str. 1.

⁵ SL L 75, 15.3.2001., str. 26.

⁶ SL L 75, 15.3.2001., str. 29. Direktiva kako je izmijenjena i dopunjena Odlukom Komisije 2002/844/EZ (SL L 289, 26.10.2002., str. 30.).

Direktiva 91/440/EEZ ovime se izmjenjuje i dopunjuje na sljedeći način:

1.) u članku 7. stavku 2. briše se datum stupanja na snagu Direktive 2004/49/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o sigurnosti u željezničkom prometu Zajednice;

2.) Članak 10. se izmjenjuje i dopunjuje na sljedeći način:

(a) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

"3. Željeznička poduzeća obuhvaćena člankom 2. dobit će pristup pod jednakim uvjetima Transeuropskoj mreži teretnih vlakova definiranoj člankom 10.a i Prilogom I., a najkasnije do 1. siječnja 2006. i čitavoj željezničkoj mreži radi pružanja usluga međunarodnog prijevoza tereta.

Uz to, najkasnije od 1. siječnja 2007. željeznička poduzeća obuhvaćena člankom 2. dobit će pod jednakim uvjetima pristup infrastrukturi u svim državama članicama radi pružanja svih vrsta usluga željezničkog prijevoza tereta.";

(b) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

"5. Bilo koje željezničko poduzeće koje pruža usluge željezničkog prijevoza sklapa potrebne ugovore na temelju javnog ili privatnog prava s upraviteljima željezničke infrastrukture koju koriste. Uvjeti ovih ugovora su nediskriminirajući i transparentni, u skladu s odredbama Direktive 2001/14/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2001. o dodjeli kapaciteta željezničke infrastrukture i ubiranju naknada za uporabu željezničke infrastrukture i izdavanju potvrda o sigurnosti.*

(c) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

"6. Pristup tračnicama do terminala i luka i pružanje usluga u istima, a koji su povezani s aktivnostima vezanima uz željeznice iz stavaka 1., 2. i 3. koji opslužuju ili bi mogli opsluživati više od jednog krajnjeg korisnika, odobren je svim željezničkim poduzećima na nediskriminirajući i transparentan način a zahtjevi željezničkih poduzeća mogu biti ograničeni samo ako postoje ostvarive alternative željeznicom u istim tržišnim uvjetima.";

(d) stavak 8. zamjenjuje se sljedećim:

"8. Do 1. siječnja 2006., Komisija je dužna Europskom parlamentu, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru, Odboru regija i Vijeću podnijeti izvješće o provedbi ove Direktive.

Ovo izvješće obuhvaća:

* SL L 75, 15.3.2001., str. 29. Direktiva kako je izmijenjena i dopunjena Odlukom Komisije 2002/844/EZ (SL L 289, 26.10.2002., str. 30.).";

- provedbu ove Direktive u državama članicama i učinkovitost raznih relevantnih tijela
- razvoj tržišta, posebno pravci razvoja u međunarodnom prometu, aktivnosti i udio na tržištu svih sudionika na tržištu, uključujući i nove
- učinak na cjelokupni sektor prometa, posebno s obzirom na izmjenu modaliteta
- učinak na razinu sigurnosti u svakoj državi članici
- radne uvjete u sektoru, za svaku pojedinu državu članicu.

Ako je to potrebno, izvješće će biti popraćeno odgovarajućim prijedlozima ili preporukama o nastavku djelovanja Zajednice na razvoju željezničkog tržišta i pravnog okvira koji ga regulira";

3.) U Članku 10.b stavku 4., točka (c) se zamjenjuje sljedećim:

"(c) stanje europske željezničke mreže";

4.) Članak 14. se briše.

Članak 2.

Države članice će donijeti potrebne zakone i druge propise kako bi se uskladili s odredbama ove Direktive najkasnije do 31. prosinca 2005. One će o tome odmah obavijestiti Komisiju.

Kada države članice budu donosile ove mjere, te će mjere prilikom njihove službene objave sadržavati uputu na ovu Direktivu ili će se uz njih navesti takva uputa. Načine toga upućivanja predvidjet će države članice.

Članak 3.

Ova Direktiva stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 29. travnja 2004.

Za Europski parlament
Predsjednik
P. COX

Za Vijeće
Predsjednik
M. McDOWELL